

ТУШУНЧАЛАР

7. Бу стандартда фойдаланилган атамалар:

Илмий-текшириш ишлари — янги илмий ёки техник билимлар ва ғояларни олиш мақсадида ўтказиладиган янги ва режали изланишлар.

Тажриба-конструкторлик ишлари — янги ёки жиддий тарзда яхшиланган материаллар, механизмлар, маҳсулотлар, технологиялар, тизимлар ёки хизматларни режалаштириш ёхуд лойиҳалаштириш учун, уларни тижорат мақсадларида ишлаб чиқаришдан ёки фойдаланишдан олдин, илмий-текшириш ишлари натижаларини ёки бошқа билимларни қўллаш.

8. Илмий-текшириш фаолиятига қуйидагилар киради:

8.1. Янги билимлар олишга қаратилган фаолият;

8.2. Илмий-текширишлар натижаларини ёки бошқа билимларни қўлланиш йўллари излаш;

8.3. Муқобил технологиялар ёки маҳсулотларни излаш;

8.4. Янги ёки анча яхшиланган маҳсулот ёки муқобил технологияни ишлаб чиқиш;

8.5. Ва бошқалар.

9. Тажриба-конструкторлик фаолиятига қуйидагилар киради:

9.1. Муқобил технологиялар ёки маҳсулотларни баҳолаш;

9.2. Тажриба намуналари ва моделларини лойиҳалаштириш, уларни ясаш ва синаб кўриш;

9.3. Янги технологияларни қўлланиб, асбоблар, қисқич мосламалари, қуйилма қолиплар ва матрицаларни ишлаб чиқиш;

9.4. Миқёслари бўйича тижорат ишлаб чиқариши мақсадларга мўлжалланмаган экспериментал қурилмаларни лойиҳалаштириш, яшаш ва синаб кўриш;

9.5. Ва бошқалар.

10. Илмий-текшириш ва тажриба-конструкторлик фаолияти билан чамбарчас боғлиқ бўлган, лекин улар қаторига қўшилмайдиган фаолият турлари:

10.1. Ишлаб чиқаришнинг дастлабки босқичида муҳандислик жиҳатидан мадад бериш;

10.2. Ишлаб чиқариш жараёнида сифатни назорат қилиш, жумладан маҳсулотни ҳар куни синаб кўриш;

10.3. Ишлаб чиқариш жараёнида вужудга келадиган носозликларни бартараф этиш;

10.4. Мавжуд маҳсулотни янгилашга, кенгайтиришга ёки бошқа йўл билан сифатини яхшилашга қаратилган кундалик саъй-ҳаракатлар;

10.5. Ва бошқалар.